

**Reactienota Overleg en Inspraak
Bestemmingsplan Gieten**

21-02-2012

1. ALGEMEEN

Het voorontwerpbestemmingsplan Gieten heeft vanaf 6 oktober 2011 tot en met 16 november 2011 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Op maandag 10 oktober 2011 heeft een inloopavond plaatsgevonden. Binnen de vorenstaande termijn kon een ieder schriftelijk of mondeling zijn of haar inspraakreactie op het voorontwerpbestemmingsplan naar voren brengen.

Op grond van artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan tevens toegezonden aan een aantal instanties (wettelijk vooroverleg).

In deze nota zijn de verschillende overleg- en inspraakreacties samengevat weergegeven en voorzien van een beantwoording. Waar de reacties leiden tot aanpassing van het plan, is dit weergegeven. In verband met de Wet bescherming persoonsgegevens zijn de inspraakreacties van private personen geanonimiseerd.

2. OVERLEG

Op het voorontwerpbestemmingsplan is door verscheidende overlegpartners gereageerd, te weten:

- VROM-Inspectie;
- Provincie Drenthe;
- Waterschap Hunze en Aa's

2.1 VROM-Inspectie

De VROM-Inspectie heeft aangegeven dat het voorontwerpbestemmingsplan de betrokken rijkdiensten geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB).

2.2 Provincie Drenthe

De provincie heeft per mail aangegeven dat met het voorontwerpbestemmingsplan kan worden ingestemd.

2.3 Waterschap Hunze en Aa's

Reactie 1:

Het waterschap verzoekt om een overzichtskaart met de van belang zijnde waterhuishoudkundige objecten in de toelichting op te nemen. In het bestemmingsplan zijn deze objecten met name opgenomen in de bestemming groen. Met de kaart wordt het duidelijk waar deze objecten liggen.

Standpunt gemeente:

In paragraaf 5.1 (Water) van de toelichting is de situatie in het plangebied als p.m. opgenomen. De door het waterschap aangeleverde overzichtskaart geeft een goed beeld van de situatie in het plangebied.

Aanpassing:

De overzichtskaart wordt opgenomen in de toelichting.

3. INSPRAAK

Van de mogelijkheid om een mondelinge inspraakreactie te geven is geen gebruik gemaakt. Op het voorontwerpbestemmingsplan zijn negen schriftelijke inspraakreacties ingediend. Zoals eerder werd aangegeven zijn de namen van de insprekers geanonimiseerd.

3.1 Inspreker 1

Reactie 1:

De gemeente gaat onterecht uit van het feit dat de horeca activiteiten op het perceel Boddeveld 2 in Gieten ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. De dienstverlening in het horeca etablissement is de laatste jaren fors uitgebreid. Ook in de ochtend en middag op doordeweekse dagen wordt hier door groepen (o.a. familiefeesten, buurtverenigingen, overige verenigingen etc.) gebruik van gemaakt. Gelet op deze feitelijke situatie dekt een primaire horecabestemming beter de lading van het bedrijf dan een woonbestemming met aanduiding 'horeca'.

Standpunt gemeente:

Het pleidooi van inspreker voor een primaire horecabestemming is terecht. Het betreffende café beschikt over een reguliere drank- en horecaverunning en heeft op grond van de gebruiksvergunning voor brandveilig gebruik een maximale capaciteit van 90 personen. Uit de bijbehorende plattegrondtekening van het hoofdgebouw (woning en café) blijkt dat het bedrijfsvloeroppervlak van het bedrijf meer bedraagt dan 100 m². Op grond van de systematiek van het bestemmingsplan Gieten wordt in een dergelijk geval niet meer gesproken van een horecabedrijf aan huis, maar van een horecabedrijf met bijbehorende dienstwoning.

Aanpassing:

Aan het perceel Boddeveld 2 wordt de bestemming 'Horeca' toegekend, waarop de regels van toepassing zijn zoals opgenomen in artikel 15 van het bestemmingsplan.

Reactie 2:

Inspreker uit zijn zorgen over de conceptplannen op de locatie Vlieghuis in Gieten, te weten te massaal, te hoog en vanwege geluidsoverlast veel te dicht op de locatie Boddeveld 2. Met de beoogde nieuwbouw verdwijnt aan de Hanebijtershoek het karakteristieke dorpse karakter.

Standpunt gemeente:

Het onderhavige bestemmingsplan voorziet niet in een ontwikkeling van de bedoelde locatie Vlieghuis. De locatie valt niet binnen het plangebied van het bestemmingsplan. Het aangevoerde is voor dit bestemmingsplan dan ook niet relevant. Voor de ontwikkeling van de locatie Vlieghuis wordt een apart op ontwikkeling gericht bestemmingsplan voorbereid.

3.2 De Hollandsche Molen – Vereniging tot behoud van molens in Nederland

Reactie 1:

Inspreker vindt de opgenomen regels ter bescherming van de molenbiotoop van de molen De Hazewind te soepel en te beperkt om de molen duurzaam in stand te houden en vraagt zich af op welke norm de regels gebaseerd zijn.

Standpunt gemeente:

De in het bestemmingsplan opgenomen regeling ter bescherming van de molenbiotoop is de juridisch-planologische vertaling van het raadsbesluit van 30 maart 2000, waarbij ter verbetering van de molenbiotoop is ingestemd met het Plan van aanpak versie II molenbiotoop De Hazewind te Gieten.

Dit plan van aanpak is grotendeels gebaseerd op twee door externe adviseurs opgestelde adviezen (De heer Bijlsma en Buro Hollema). In het adviesrapport van de heer R. Bijlsma ("Molenbiotoop windmolen Hazewind te Gieten – Advies voor de afstemming tussen windvang en omgevingskwaliteit, in het bijzonder de bomenstructuren", juni 1999) is aangegeven dat in het algemeen bij de beoordeling van de invloed van windremmende elementen op de windtoetreding kan worden uitgegaan van vuistregels, waaronder een vuistregel voor stellingmolens in dicht gebied. De in het bestemmingsplan

opgenomen maximale bouwhoogtes voor de op de verbeelding aangeduide 'vrijwaringszones – molenbiotoop' zijn gebaseerd op deze vuistregel.

Reactie 2:

Inspreker heeft begin jaren '80 onderzoek laten uitvoeren dat heeft geresulteerd in een biotoopnorm. Deze norm gaat uit van een molenbeschermingszone van 360 graden rondom en tot 400 meter van de molen. Hiermee wordt recht gedaan aan de weersomstandigheden (windrichting, windaanbod) en het komt ook de zichtbaarheid van de molen en het wegvloeiën van de wind ten goede. Voor de molen De Hazewind resulteert deze norm in de volgende maximale bouwhoogtes rondom de molen:

Afstand tot molen (in meters)	Maximaal aanvaardbare bouw- of beplantingshoogte (in meters)
0 tot 261	9,40 (=stellinghoogte)
275	9,68
300	10,18
325	10,68
350	11,18
375	11,68
400	12,18

Het bestemmingsplan laat hogere obstakels toe dan bovenstaande uitkomsten (ook binnen de nu aangewezen molenbeschermingszone), waardoor het functioneren van de molen in de toekomst in sterke mate nadelig kan worden beïnvloed. In de huidige situatie wordt het werken met de molen al bemoeilijkt door diverse hoge bomen vlakbij de molen. Een nog verdere achteruitgang kan leiden tot gevaarlijke situaties of tot het afhaken van vrijwillige molenaars, waardoor de onderhoudstoestand sneller achteruit gaat.

Standpunt gemeente:

Molen De Hazewind is gebouwd in 1833 aan de westrand van het toenmalige dorp Gieten. De bebouwing bevond zich toen aan de oostzijde van de molen, terwijl aan de westzijde open esgronden waren gelegen. Het dorp is in de loop der tijd vooral ten westen en noordwesten en ten zuidoosten van de molen sterk uitgebreid. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de huidige situatie, waarin de molen aan alle zijden wordt omgeven door een bebouwde kom met opgaande gebouwen en bomen. Hierdoor is de windvang van de molen in de loop der jaren geleidelijk afgenomen.

Het ontbreken van voldoende vrije windvang was in 1994 Voor Molenstichting Drenthe (in samenspraak met de Vereniging De Hollandse Molen) aanleiding om de toenmalige gemeente Gieten te verzoeken om de molenbiotoop te verbeteren door de te hoge bomen rondom de molen zoveel als nodig te kappen en te vervangen door lage beplanting. De gemeente heeft hierop besloten om in overleg met belanghebbenden een groenplan ter verbetering van de molenbiotoop op te stellen, waarbij nadrukkelijk is bepaald dat dit groenplan het resultaat zal moeten zijn van een compromis tussen het belang van instandhouding van het cultureel erfgoed (de molen) en het belang van instandhouding van de historisch bepaalde, waardevolle ruimtelijke structuur van het esdorp Gieten (waaronder bomenstructuren die in cultuurhistorisch opzicht van belang zijn en/of in sterke mate bepalend zijn voor de ruimtelijke beeldkwaliteit). Hiermee heeft de gemeente op voorhand aangegeven dat het in de situatie van Gieten, waarin het vroegere (deels) open landschap vervangen is door een bebouwde kom rond de molen, met plaatselijk waardevolle bebouwing en bomen, niet realistisch is om een obstakelvrij gebied in een zone rond de molen na te streven.

Met inachtneming van bovengenoemde uitgangspunten is in nauw overleg met belanghebbenden een plan van aanpak opgesteld dat op 30 maart 2000 door de raad van Aa en Hunze is vastgesteld (plan van aanpak versie II molenbiotoop De Hazewind te Gieten). Dit plan van aanpak voorziet in een gefaseerde kap en herplant van bomen in de directe nabijheid van de molen en in het gebied van de overheersende windrichting (het gebied tussen de hoofdwindrichtingen west en zuid). Tevens is bepaald dat bij nieuwe bouwontwikkelingen in het maatregelengebied (nieuwbouw gemeentehuis en

appartementencomplex Stelmakerij) rekening wordt gehouden met de windvang van de molen. Met de uitvoering van deze maatregelen wordt voor nu en in de toekomst een windvang gegarandeerd die voldoende is om de molen, die geen economische functie en beroepsmolenaar meer heeft, in stand te houden. Vanuit molentechnische overwegingen is hierbij uitgegaan van een noodzakelijke draaifrequentie van minimaal eenmaal per week.

Het doel van de molenbeschermingsregeling in het nieuwe bestemmingsplan Gieten is om er voor te zorgen dat de op grond van het plan van aanpak gerealiseerde en mogelijk nog te realiseren verbetering van de openheid en vrije windvang blijvend kan worden benut.

Inspreker pleit er voor om de molenbeschermingsregeling niet alleen voor het maatregelengebied, maar voor de gehele molenbiotoop (400 meter rondom de molen) toe te passen. Hiermee zouden echter de mogelijkheden om op grond van de primaire bestemmingen bestaande gebouwen uit te breiden en de mogelijkheden voor (particuliere) aanplant van nieuwe bomen in een zeer ruime zone rond de molen worden beperkt en volledig ondergeschikt worden gemaakt aan de molen. Dit is niet in overeenstemming met de eerder genoemde gemeentelijke uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan het door de raad vastgestelde plan van aanpak. Bovendien is het bestemmingsplan overwegend conserverend van aard, waarbij de bestaande legale situatie is voorzien van een passende bestemming. Op grond van de primaire bestemmingen geldt voor de binnen de molenbiotoop gelegen percelen een maximale bouwhoogte van 10 meter, dan wel de bestaande hoogte indien deze hoger is (de molen heeft een stellinghoogte van circa 9,40 m boven de grond). Het bestemmingsplan creëert dus geen mogelijkheden voor nieuwe planontwikkelingen die de bestaande windvang in de toekomst in ernstige mate negatief kunnen beïnvloeden, zoals door inspreker wordt aangevoerd. Tot slot is met de vaststelling van het plan van aanpak eveneens bepaald dat de gemeente bij een normale vervanging van afgeschreven houtopstand in het dorp rekening houdt met het effect van de nieuwe bomen op het windaanbod.

Inspreker pleit er verder voor om de maximaal aanvaardbare bouw- of beplantingshoogte voor nieuwe situaties binnen een molenbeschermingszone te bepalen aan de hand van de landelijk gehanteerde biotoopnorm met bijbehorende formule. Dit voorstel zal worden overgenomen, omdat deze (niet-wettelijke) norm ook (deels) ten grondslag heeft gelegen aan diverse regelingen in recente bestemmingsplannen voor overige kernen met een molen (Gieterveen, Rolde, Gasselternijveen). De afstand van de molenbeschermingszone tot aan de molen zal eveneens worden bepaald aan de hand van deze biotoopformule.

Aanpassing:

De op de verbeelding aangeduide 'vrijwaringszone - molenbiotoop' wordt uitgebreid met het gebied waarin op grond van het door de raad in 2000 vastgestelde plan van aanpak maatregelen zijn voorzien. De maximaal aanvaardbare bouw- en beplantingshoogte voor nieuwe bebouwing en beplanting binnen de vrijwaringszone en de afstand van de vrijwaringszone tot aan de molen worden bepaald aan de hand van de landelijk gehanteerde biotoopnorm met bijbehorende biotoopformule.

3.3 Molenstichting Drenthe

Reactie 1:

Inspreker vindt dat het bestemmingsplan de rond de gehele molen liggende molenbiotoop onvoldoende beschermt. De regeling in het plan komt niet overeen met de door de Vereniging De Hollandsche Molen uitgegeven algemene biotoopnormen, die landelijk worden gehanteerd. De gewenste regeling komt neer op het volgende:

Afstand tot molen (in meters)	Maximaal aanvaardbare bouwhoogte (in meters)
0 tot 275	9,40 (=stellinghoogte)
275	9,58
300	10,08
elke 50 m verder	toename hoogte met 1 m

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om op het niet beschermde deel van de biotoop op zeer geringe afstand van de molen nieuwbouw (bouwwerken c.q. gebouwen) van grote hoogte (bijv. 20 of 30 meter) te realiseren. Dit moet ten gunste van de molen worden voorkomen. Met de gewenste biotoop beschermingsregeling dient nieuwbouw (niet vervangende bouw of verbetering van bestaande gebouwen) op bijvoorbeeld open terrein en herplant van gekapte bomen te voldoen aan de bijbehorende hoogtematen.

Standpunt gemeente:

Verwezen wordt naar het standpunt inzake reactie 2 in paragraaf 3.2.

In aanvulling hierop wordt opgemerkt wordt dat Molenstichting Drenthe en Vereniging De Hollandsche Molen op grond van dezelfde biotoopformule komen tot een verschillende maximaal aanvaardbare bouwhoogte. Dit komt omdat de askophoogte (z), een parameter in de biotoopformule, verschillend wordt ingevuld. De stichting gaat uit van een askophoogte van 20,40 meter en de vereniging van 21,0 meter. De stichting baseert de askophoogte op de hoogte van de stelling (9,4 meter) plus de helft van de lengte van de vlucht ($22/2 = 11$).

In het bestemmingsplan zal worden uitgegaan van een askophoogte van 21,0 meter, als zijnde de hoogte van de askop van de molen in meters tot de begane grond. Deze hoogte wordt eveneens genoemd in het adviesrapport van de heer R. Bijlsma aan de gemeente ("Molenbiotoop windmolen Hazewind te Gieten - Advies voor de afstemming tussen windvang en omgevingskwaliteit, in het bijzonder de bomenstructuren", juni 1999).

3.4 Inspreker 2

Reactie 1:

Inspreker vindt de molenbeschermingszone in het bestemmingsplan ontoereikend voor een goed functioneren en zichtbaarheid van dit beeldbepalende monument voor Gieten. De regeling spoot niet met de landelijke adviesnormen, die gelden voor alle winrichtingen, dus rondom de molen. Deze normen komen de noodzakelijke vrije afvoer van de wind en een vrij zicht voor de molenaar ten goede. Inspreker maakt een vergelijking tussen de landelijke adviesnorm en de regeling in het bestemmingsplan:

afstand tot de molen	maximale hoogte obstakels		afwijkingpercentage
	landelijke norm molenbiotoop	norm ontwerp bestemmingsplan	
25	9,40 m	9,40 m	0,0%
50	9,40 m	9,40 m	0,0%
75	9,40 m	9,40 m	0,0%
100	9,40 m	9,40 m	0,0%
125	9,40 m	11,20 m	19,1%
150	9,40 m	11,20 m	19,1%
175	9,40 m	11,20 m	19,1%
200	9,40 m	11,20 m	19,1%
225	9,40 m	13,20 m	40,4%
250	9,40 m	13,20 m	40,4%
261	9,40 m	13,20 m	40,4%
275	9,68 m	13,20 m	36,4%
300	10,18 m	13,20 m	29,7%
325	10,68 m	niet benoemd	
350	11,18 m	niet benoemd	
375	11,68 m	niet benoemd	
400	12,18 m	niet benoemd	

Het bestemmingsplan staat toe dat aan de niet beschermde kant van de molen binnen een straal van 300 meter gebouwen van 10 meter hoog kunnen worden gebouwd (Wonen-1 en Wonen-2). Dit is niet in het belang van het goed functioneren van de molen. Een juiste "molenbeschermingszone" kan

volgens inspreker worden opgevat als extra bescherming voor het gebied, zodat alle toekomstige bebouwing (nieuwe bouwlocaties) en beplanting in dat gebied daaraan kunnen worden getoetst.

Standpunt gemeente:

Verwezen wordt naar het standpunt inzake reactie 2 in paragraaf 3.2.

Reactie 2:

Inspreker is voorstander van het kappen van de wind- en zichtbelemmerende bomen aan de zuidzijde van de molen. Deze bomen zijn ondanks een vastgesteld gemeentelijk plan niet aangepakt, omdat de gemeente weerstand van omwonenden verwacht. Op basis van in 2010 gevoerde gesprekken is inspreker echter van mening dat omwonenden en molenaars dezelfde doelstelling hebben:

- Behoud van het authentieke dorpsbeeld met karakteristieke molen.
- Een goed onderbouwd toekomstbestendig groenplan voor dit gebied, waarbij dit deel van Gieten ook in de toekomst waardewol zal blijven.

Inspreker wil in samenspraak met de gemeente en buurtbewoners alsnog komen tot aanplant die zowel het groene karakter van de kom van Gieten als het aanzicht en de vrije windvang van de molen op de langere termijn veilig stellen.

Standpunt gemeente:

Het uitblijven van kap van bomen aan de zuidzijde van de molen is niet het gevolg van te verwachten weerstand. Betreffende bomen staan langs het zogenaamde molenpad en zijn in particulier bezit. De gemeente heeft voorgesteld de bomen te kappen en een vervangende groenstructuur aan te planten. In 2010 is gebleken dat de eigenaren zich niet verzetten tegen kap maar wel tegen de realisatie van een vervangende groenstructuur. Aan de aan de voorgenomen kap verbonden voorwaarde tot herplant kon daarom niet worden voldaan. Derhalve bleef kap uit.

Het college heeft in 2011 besloten om af te zien van verdere uitvoering van het op 30 maart 2000 door de raad vastgestelde plan van aanpak voor gefaseerde kap en herplant van bomen in de nabijheid van de molen, nu realisatie door gebrek aan medewerking van particuliere zijde uitblijft. Daarover zal nog met de bevolking worden gesproken.

3.5 Inspreker 3

Reactie 1:

Sinds 1959 is er op het perceel Oude Groningerweg 15 in Gieten sprake van een detailhandelsbedrijf aan huis (wit- en bruingoed). Zowel de voormalige gemeente Gieten als de gemeente Aa en Hunze heeft van de diensten van dit bedrijf gebruik gemaakt. In het huidige bestemmingsplan 'De Es 1980' is het bedrijf door de gemeente echter niet erkend als detailhandel. Een verzoek uit 2003 om het bestemmingsplan te wijzigen is door de gemeente afgewezen, onder verwijzing naar de mogelijkheid om winkelruimte te huren in het nieuwe winkelcentrum in de Stationsstraat. Een verhuizing naar het winkelcentrum is voor inspreker o.a. vanwege de hoge huurprijzen geen alternatief. Aangezien er op de locatie al 52 jaar detailhandel wordt bedreven, waar de gemeente in het verleden veelvuldig gebruik van heeft gemaakt, wordt verzocht om de locatie naast de bestemming 'Wonen – 1' aan te duiden als 'detailhandel' (d).

Standpunt gemeente:

In het onderhavige geval valt het bestaand (illegaal) gebruik in de vorm van detailhandel onder de werking van het overgangsrecht in het vigerende bestemmingsplan 'De Es 1980'. Dit gebruik is bij het college bekend en wordt sinds jaar en dag gedoogd.

De gemeente heeft de Stationsstraat in Gieten aangewezen als winkelconcentratiegebied. Om te komen tot de gewenste concentratie van detailhandelsvoorzieningen wordt in principe geen medewerking verleend aan de realisatie van nieuwe winkels of substantiële uitbreidingen van bestaande winkels buiten het concentratiegebied.

Wel is het middels flexibiliteitsbepalingen in het nieuwe bestemmingsplan onder voorwaarden mogelijk om binnen bepaalde bestaande bebouwing langs de hoofdwegen naast de woonfunctie ook een detailhandelsfunctie toe te staan.

Gelet op voornoemd detailhandelsbeleid voor Gieten zijn er in het onderhavige geval mogelijkheden om het bestaand illegaal gebruik te legaliseren door middel van een positieve bestemming. Voorwaarde hierbij is dat er sprake blijft van een detailhandelsbedrijf aan huis, zonder substantiële uitbreidingsmogelijkheden.

Aanpassing:

Ter plaatse van de bestaande detailhandel wordt aan het perceel Oude Groningerweg 15, naast de bestemming 'Wonen -1', tevens de aanduiding 'detailhandel' (d) toegekend.

3.6 Inspreker 4

Reactie 1:

Inspreker voert aan dat de houtopstand nabij Brink 21 en 23 geen "Beschermwwaardige houtopstand" is zoals bedoeld onder "WR-BH". Het gaat om een doorgeschoten beuk die toevallig de grens van twee percelen markeert. De normale bescherming die de boom geboden wordt in het kader van de kapvergunning moet voldoende zijn.

Standpunt gemeente:

Ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan Gieten dorp is door het college een lijst van beschermwaardige houtopstand opgesteld. Op deze lijst staan bomen die op grond van hun boomkundige, ecologische, cultuurhistorische waarde en/of op basis van grootte en ouderdom bescherming behoeven. Voor deze bomen van bijzondere kwaliteit heeft het bestemmingsplan via de dubbelbestemming 'Waarde - Beschermwwaardige houtopstand' tot doel om de bomen en hun groeiplaats een maximale bescherming te geven. Het bestemmingsplan voorkomt dat binnen een bepaalde afstand tot de kroonprojectie van de boom activiteiten plaatsvinden die de boom schade kunnen toebrengen.

Voor het verkrijgen van de bijzondere status van beschermwaardige houtopstand zijn de volgende criteria opgesteld:

Algemene criteria:

- de houtopstand staat op de lijst met monumentale bomen Aa en Hunze van het rijk of de provincie; of
- de houtopstand is ten minste 50 jaar oud en is door zijn leeftijd en verschijningsvorm beeldbepalend en onvervangbaar voor het karakter van de omgeving. Aan bomen met een hoge dendrologische, ecologische of cultuurhistorische waarde, kan op grond van deze specifieke waarde de status beschermwaardige houtopstand worden toegekend vóór het bereiken van de 50-jarige leeftijd, en;
- de houtopstand moet in redelijke conditie verkeren of door gerichte maatregelen weer in een redelijke conditie te brengen zijn. De levensverwachting moet tenminste 10 jaar zijn.

Specifieke criteria:

- dendrologische waarde: de boom is van grote waarde door zijn soort en/of variëteit. De boomsoort komt sporadisch voor;
- ecologische waarde: de boom is van grote waarde vanwege het belang van het plaatselijk ecosysteem, bijvoorbeeld doordat er zeldzame planten(epifyten) op groeien of diersoorten, zoals vleermuizen, in leven;
- cultuurhistorische waarde: de boom of boomgroep vertegenwoordigt een historische waarde. Ook bomen met een bijzondere snoeivorm zoals bijvoorbeeld een etagelinde, is historisch waardevol.

In het onderhavige geval is tot deze bijzondere status gekomen, omdat de boom voorkomt op de provinciale lijst van monumentale bomen. De boom, een groene beuk, is van 1890 en maakt deel uit van een boomgroep. De boom wordt periodiek geïnspecteerd door de bomenwacht van Landschapsbeheer Drenthe.

Reactie 2:

Door aan de boom de bestemming "Waarde – Beschermwaardig Houtopstand" toe te kennen wordt het vrijwel onmogelijk om de boom op gewenste wijze te onderhouden. Onderhoud (opkronen) is af en toe noodzakelijk, omdat de boom het hoofdgebouw op het perceel overvleugelt.

Standpunt gemeente:

De bestemming 'Waarde - Beschermwaardig Houtopstand' sluit normaal onderhoud van betreffende houtopstanden niet uit. Voor werkzaamheden die het normale onderhoud betreffen is geen omgevingsvergunning vereist. Voor werkzaamheden die verder gaan dan normaal onderhoud is een omgevingsvergunning vereist, die slechts kan worden verleend indien geen onevenredige aantasting van de beschermwaardige houtopstanden plaatsvindt (art. 30.5 van de regels)

Reactie 3:

De boom staat achter het pand zodat de opstand niet als beeldbepalend kan worden aangemerkt.

Standpunt gemeente:

De status 'beschermwaardige houtopstand' is toegekend aan bomen van meer dan gemiddelde waarde. Beeldbepalendheid kan daar een rol in spelen, maar dat is niet steeds het geval (zie mede het standpunt inzake reactie 1). Verder hoeft een boom niet per se vanaf de doorgaande weg zichtbaar te zijn om beeldbepalend voor haar omgeving te zijn.

Beeldbepalende bomen zijn bomen die door hun omvang, groeiwijze of aansluiting met de omgevingsarchitectuur onmisbaar bijdragen aan de uitstraling en het karakter van de omgeving. De brink – in ruime zin - in Gieten wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van veel grote bomen die door hun omvang en aansluiting met de omgevingsarchitectuur onvervangbaar zijn voor de uitstraling en het karakter van de brink. Je kunt dat typeren met begrippen als "lommerrijk, statig, voornaam, historisch".

Reactie 4:

De gemeente gebruikt een andere maatvoering met betrekking tot de molenbiotop dan de landelijk gangbare regeling.

Standpunt gemeente:

Verwezen wordt naar het standpunt inzake reactie 2 in paragraaf 3.2.

3.7 Inspreker 5

Reactie 1:

Inspreker is van mening dat het perceel Brink 21 geen "karakteristiek gebouw" is zoals bedoeld onder "Begrippen XX". Het pand is niet aangewezen als Rijksmonument en staat niet (meer) op de Provinciale monumentenlijst. Het pand staat ook niet op een gemeentelijke monumentenlijst. Het gaat niet aan om via een omweg de eigenaar bezwaarlijkheden in de weg te leggen waarvoor een andere weg meer geëigend is.

Standpunt gemeente:

Het rijk heeft op basis van De Monumentenwet 1988 archeologische en bouwkundige monumenten aangewezen, waarmee de historische waarden daarvan worden beschermd. Het gebouw Brink 21 is in 1990 geïnterpreteerd in het kader van het Monumenten InventarisatieProject (MIP). Er is echter geen aanwijzing tot beschermd monument door het rijk op gevolgd.

De provincie Drenthe heeft monumenten aangewezen op basis van de provinciale Monumentenverordening 2008, welke bevoegdheid is verankerd in de Monumentenwet 1988. Het gebouw Brink 21 is destijds wel meegenomen in de groslijst, maar het heeft niet tot aanwijzing tot beschermd monument door de provincie geleid.

Het rijk heeft in 2009 besloten de monumentenzorg te moderniseren c.q. te veranderen (Beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg van september 2009). Een van de pijlers van het nieuwe monumentenbeleid betreft het mee laten wegen van cultuurhistorische belangen in de ruimtelijke

ordering. De rijksbescherming van monumenten en stadsgezichten is niet meer voldoende. Overall in dorpen en steden zijn in het verleden waardevolle gebieden gerealiseerd die onderdeel zijn van de manier waarop het land wordt beleefd, ingericht en gebruikt. In genoemde beleidsbrief is bepaald dat gemeenten bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening moeten gaan houden met deze cultuurhistorische waarden.

In plaats van de aanwijzing van gemeentelijke monumenten op basis van de Monumentenwet en een gemeentelijke verordening, heeft de gemeente Aa en Hunze er bewust voor gekozen om via het bestemmingsplan gebouwen aan te duiden als 'karakteristiek'. Het gaat hierbij vooral om het belang van de verschijningsvorm (beeldwaarde) en / of de cultuurhistorische waarde van bouwwerken. Het zijn vooral deze in het bestemmingsplan aangeduide en niet wettelijk beschermde gebouwen die de karakteristiek van het dorpsbeeld ter plekke bepalen. Zij zijn het waard om in hoofdzaak behouden te blijven en in geval van wijziging verdienen zij een respectvolle behandeling, waarbij rekening wordt gehouden met het oorspronkelijke karakter. Aan de hand van een concreet bouwplan kan pas blijken of er afbreuk wordt gedaan aan de karakteristieke hoofdvorm van de bebouwing. De gemeenteraad heeft inmiddels tal van bestemmingsplannen voor kernen vastgesteld, waarin dit beleid is verankerd en uitgewerkt.

Dit beleid is eveneens verwoord in de op 28 januari 2009 door de Raad van Aa en Hunze vastgestelde Cultuurnota Aa en Hunze 2009-2012, waarin in paragraaf 4.1.3 (gebouwde omgeving) is aangegeven: 'Niet beschermde gebouwen met cultuurhistorische of bijzondere beeldwaarde, de zogenaamde 'karakteristieke gebouwen' worden in bestemmingsplannen speciaal aangeduid. Deze gebouwen mogen niet zonder vergunning van B&W worden gesloopt of gewijzigd'.

Op grond van artikel 1 sub xx van de regels van het bestemmingsplan Gieten wordt onder karakteristiek gebouw verstaan: een gebouw, dat vanwege haar cultuurhistorie of architectuur opvalt en waarvan het beleid is om de verschijningsvorm te behouden bij verandering of uitbreiding. Een pand krijgt de status van karakteristiek gebouw als het voldoet aan bepaalde criteria. Deze criteria zijn beschreven in de notitie "Ruimtelijk erfgoed onderdeel gebouwde omgeving, Toelichting karakteristieke gebouwen". Deze notitie, die onderdeel uitmaakt van bijlage 1 van de toelichting (Overzicht karakteristieke gebouwen en motivatie), is per abuis niet opgenomen in het bestemmingsplan en zal alsnog aan bijlage 1 worden toegevoegd.

In bijlage 1 van de toelichting van het bestemmingsplan is voor het karakteristieke gebouw Brink 21 de volgende beschrijving opgenomen: woonhuis (ca. 1905), voormalige winkel, nu notariswoning- en kantoor, deels pannengedekt, deels plat afgedekt, hoofdgebouw karakteristiek voor verdichtingspatroon, onderdeel van het ensemble Brink. De Brink is in de toelichting van het bestemmingsplan beschreven als één van de tien in Gieten te onderscheiden gebieden waar de oorspronkelijke karakteristieken van het cultuurhistorisch waardevolle dorp in relatie tot het omringende esdorpenpandschap zijn af te lezen en die essentieel zijn voor de beleving van het dorp als geheel.

Aanpassing:

De notitie "Ruimtelijk erfgoed onderdeel gebouwde omgeving, Toelichting karakteristieke gebouwen" wordt toegevoegd aan bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan.

Reactie 2:

Het hele perceel is als bouwvlak aangemerkt, terwijl kan worden volstaan met alleen het bestaande gebouw als zodanig respectievelijk daarvan de noordelijke, oostelijke en zuidelijke gevel. De rest van het perceel kan worden aangemerkt als 'wonen, respectievelijk tuin'.

Standpunt gemeente:

Het gehele perceel is bestemd als Wonen- 1 met de aanduiding 'dienstverlening'. Het bouwvlak en de aanduiding 'karakteristiek' zijn uitsluitend om de bestaande notariswoning- en kantoor gelegd. De aanduiding 'karakteristiek' moet echter beperkt blijven tot het woonhuis uit ca 1905. Het aangebouwde kantoor is van recentere datum.

Aanpassing:

Het aangebouwde kantoor wordt niet aangeduid als 'karakteristiek'.

3.8 Inspreker 6

Reactie 1:

De bomen op het Molenpad dienen meegenomen te worden in de molenbeschermingszone. Uit communicatie met de gemeente en de betrokken partijen blijkt dat deze bomen altijd zijn meegenomen (diverse voorbeelden zijn als bijlage meegezonden).

Standpunt gemeente:

Verwezen wordt naar het standpunt inzake reactie 2 in paragraaf 3.2.

Reactie 2:

Inspreker heeft op basis van de molenbiotoop versie 2 en het plan van aanpak van de gemeente besloten om het eigen woonhuis van een rieten kap te voorzien. Wanneer deze onder 30 meter hoge bomen blijft, zal de levensduur van het riet de helft korter zijn. Inspreker vraagt zich af of de derving van € 40.000 aan kosten op de gemeente kan worden verhaald.

Standpunt gemeente:

De gemeente heeft in 2000 met vaststelling van het plan van aanpak (Molenbiotoop-plan van aanpak versie II) inzage gegeven in de gewenste situatie rondom de molen. Inspreker heeft op grond van een eigen afweging besloten om vooruitlopend op de uitvoering van dit plan van aanpak zijn woning te voorzien van een rieten dakbedekking. De gevolgen van deze keuze komen voor eigen rekening. Inspreker had zich kunnen vergewissen van het feit dat betreffende bomen niet in eigendom zijn van de gemeente en deze derhalve afhankelijk is van derden met betrekking tot de kap. De gemeente heeft zich ingespannen om met betrokkenen tot overeenstemming te komen. Het gewenste resultaat bleef echter uit.

Reactie 3:

Op verzoek van de gemeente heeft inspreker in 2007 een verleende bouwvergunning voor een garage ingetrokken, omdat de gemeente bezig was met een geheel nieuwe inrichting van het Molenpad (de bouwtekening behorende bij de ingetrokken bouwvergunning is bijgevoegd). Inspreker heeft de vergunning ingetrokken om deze inrichting mogelijk te maken in de veronderstelling dat het geheel schitterend zou worden ingevuld. De reeds gemaakte kosten (de bouw was al gestart) zijn daarom nergens gedeclareerd. Het inleveren van de vergunning heeft tot op heden echter nergens toe geleid.

Standpunt gemeente:

Inspreker verwijst naar een op 9 februari 2007 door de gemeente ontvangen aanvraag om reguliere bouwvergunning voor het "geheel vergroten van een garage/berging" (nr. 07-037). Deze aanvraag is door het college geweigerd wegens strijdigheid met de geldende bestemmingsplanvoorschriften. Van het intrekken van een bouwvergunning voor dit plan, zoals door inspreker aangevoerd, is geen sprake.

In het kader van het door de raad in 2000 vastgestelde Plan van aanpak versie II molenbiotoop is voorzien in de herinrichting van het molenpad achter hotel Braams. Het molenpad is echter privaat eigendom. Ondanks inspanningen van de gemeente is er tot op heden helaas geen overeenstemming bereikt over de uitvoering van het herinrichtingsplan.

3.9 Dorpsbelangen Gieten

Reactie 1:

Het dorp is bijzonder ingenomen met het feit dat een aantal vrijwilligers de molen De Hazewind weer regelmatig laat draaien. Het doel is om het draaien ook voor de toekomst veilig te stellen. Op dit moment kan echter niet gesproken worden van een goede molenbiotoop. Deze kan worden verbeterd door in samenspraak met de molenaars een aantal bomen in de directe nabijheid van de molen te kappen of te knotten.

Standpunt gemeente:

Ook de gemeente is ingenomen met het initiatief. De molen kan alleen behouden blijven als hij draait. Dit gegeven is het uitgangspunt geweest bij het vigerend beleid t.a.v. de molenbiotoop, zoals vastgelegd in het door de raad in 2000 vastgestelde Plan van aanpak versie II molenbiotoop De Hazewind te Gieten. Dit beleid is het resultaat van een *afweging van belangen* (zie het standpunt inzake reactie 2 in paragraaf 3.2) Het enkel in samenspraak met de molenaars kappen van bomen zou hiermee in tegenspraak zijn.

Een deel van de in het plan van aanpak aangewezen bomen is uiteindelijk niet gekapt. Dit zijn deels bomen die op particulier terrein staan. De betreffende eigenaren hebben te kennen gegeven niet mee te willen werken aan de kap en/of hebben aan hun medewerking voorwaarden willen verbinden waarin de gemeente niet kan voorzien. In 2011 is dit gegeven voorgelegd aan de molenaar. De gemeente heeft te kennen gegeven dat, indien de molenaar betrokkenen zou kunnen bewegen tot medewerking binnen de gestelde mogelijkheden, de gemeente de bereidheid had om alsnog te kappen. Die medewerking bleef uit.

Het door inspreker genoemde knotten van bomen is in de aanloop naar het vigerend beleid onderwerp van discussie geweest. De gemeente acht het knotten van bomen, uitzonderingen daar gelaten, niet gewenst. Knotten is een erg kostbare ingreep die leidt tot een structurele verhoging van de onderhoudskosten. Bij hoge uitzondering zijn de lindebomen langs de brink te Gieten geknot. Deze karakteristieke bomen konden op deze manier behouden blijven.

